

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1204/16-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Soukromý dětský domov MARKÉTA, o.p.s.
Sídlo	Radhošť 24, 534 01 Holice
E-mail právnické osoby	tomas.och@seznam.cz
IČ	25944363
Identifikátor	650003071
Právní forma	obecně prospěšná společnost
Zastupující	Tomáš Och
Zřizovatel	Tomáš Och, Mgr. Hana Ochová, Radhošť 24, 534 01 Holice
Místo inspekční činnosti	Radhošť 24, 534 01 Holice
Termín inspekční činnosti	25. – 27. 1. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. a) až d) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle vybraných ustanovení zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků preventivně výchovné péče včetně naplňování školního vzdělávacího programu a posouzení jeho souladu s právními předpisy.

Charakteristika

Soukromý dětský domov MARKÉTA, o.p.s. (dále DD, dětský domov, školské zařízení, zařízení) je školské zařízení poskytující plné přímé zaopatření dětem s nařízenou ústavní výchovou. Do sítě škol a školských zařízení bylo zařazeno s účinností od 1. 1. 2001 jako obecně prospěšná společnost. Činnost vykonává v dětském domově s kapacitou 8 lůžek. Evidenční stav v době konání inspekční činnosti byl celkem 7 dětí, které navštěvovaly předškolní zařízení, základní i střední školy (věkové rozmezí 4 – 19 let). Dětský domov má zřízenou jednu rodinnou skupinu. Vůdčími pedagogickými osobnostmi je manželský pár, oficiálně fungující v roli ředitele a vychovatelky, v praxi v roli „otce a matky“.

Budova dětského domova (bývalá fara) je ve vlastnictví zřizovatele. Rodinný dům stojí na okraji obce, má obytnou plochu přibližně 300 m², je obklopen zahradou a dvorkem. V obci, ve které DD sídlí, žije přibližně 120 obyvatel, dostupnost do větších obcí a měst je prostřednictvím vlakového či autobusového spojení, krajské město je vzdálené 30 km. Pro potřeby mobility dětí je každodenně využíváno devítimístné služební vozidlo.

Webové stránky zařízení <http://www.ddmarketa.cz> poskytují informace o činnosti zařízení.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Dokument *Koncepce Soukromého dětského domova MARKÉTA, o.p.s.* jasně a srozumitelně stanovuje pravidla a mechanismy, s jejichž pomocí je zařízení vedeno, a které umožňují efektivní organizaci života v domově a jeho rozvoj. Cílem je vytvoření zařízení, které je bezpečným, příjemným a vstřícným místem pro efektivní výchovu a vzdělávání a osobnostní rozvoj dětí. Klíčovou součástí cílů DD je *Školní vzdělávací program Soukromého dětského domova MARKÉTA, o.p.s.*, který je v souladu s daným právním předpisem. Je otevřeným dokumentem, přehledným a srozumitelným, směřujícím k výchově a vzdělání dětí, které se budou plně integrovat do společnosti.

Vnitřní řád Soukromého dětského domova MARKÉTA, o.p.s. je koncipován v souladu se vzorovým vnitřním řádem uvedeným v platném právním předpisu, podrobně vymezuje základní pravidla pro chod a organizaci výchovně vzdělávacího procesu v dětském domově. *Roční plán* zevrubně deklaruje zaměření a konkrétní postupy při jednotlivých činnostech v průběhu školního roku. Pracovníci mají rovněž zpracovány *týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti*, které kontinuálně navazují na školní vzdělávací program a roční plán, respektují stanovený denní režim a orientují se na konkrétní aktivity v jednotlivých dnech. *Jednací protokol* je veden jako kniha došlé a odeslané pošty, dokumentům vytvořeným ve školském zařízení nejsou přidělována čísla jednací. *Osobní dokumentace dětí* obsahuje záznamy o stavu dětí vedených odbornými pracovníky, *programy rozvoje osobnosti dítěte* a všechny další anamnestické, zdravotní a sociální údaje a doklady včetně záznamů o průběhu školní docházky. Dokumenty vykazují vysokou míru zainteresovanosti pracovníků dětského domova, jsou vedeny pečlivě s velmi důkladnou znalostí dětí a jsou dvakrát ročně vyhodnocovány. V *Knize denní evidence zařízení* jsou zaznamenávány pobyty dětí mimo dětský domov. Kapesné je dětem přidělováno v souladu se zněním § 31 zákona č. 109/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a s nařízením vlády č. 460/2013 Sb., o stanovení částky příspěvku na úhradu péče, částky kapesného, hodnoty osobních darů a hodnoty věcné pomoci nebo peněžitého příspěvku dítěti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy. Děti obdrží vždy každý měsíc nejvyšší finanční částku při respektování výše uvedených právních předpisů, evidence je průkazně vedena. *Opatření ve výchově* ve smyslu § 21 zákona č. 109/2002 Sb.,

ve znění pozdějších předpisů, nejsou uplatňována, vzhledem k charakteru provozu a dalším zjištěním v průběhu inspekční činnosti lze tuto skutečnost označit jako odpovídající cílům výchovného působení. Problémy a komplikované situace dětí jsou řešeny zejména v rámci osobních rozhovorů a ryze individuálním přístupem pedagogických pracovníků k jednotlivým dětem. Takto nastavený hodnoticí systém výchovy umožňuje sledovat aktuální dosaženou úroveň individuálních výsledků v osobnostním rozvoji dětí, jejich pokroky v sebeobslužných činnostech, v udržování pořádku v osobních věcech a v prostorách rodinné skupiny.

Povinná dokumentace dětského domova je vedena v souladu s platnými právními předpisy a vzhledem ke specifickým podmínkám a organizaci provozu soukromého školského zařízení lze zpracování, efektivitu a míru vypovídající hodnoty předložené dokumentace hodnotit jako výbornou.

Pro provoz rodinné skupiny jsou zajištěny řádné materiální podmínky, odpovídající standardu běžné rodiny. Děti mají k dispozici dostatek soukromí ve svých ložnicích, užívají společný obývací pokoj s krbem, mají možnost osobního soukromí v relaxačně terapeutické místnosti. Technická vybavenost dětí je příznivá, využívají počítače, tablety a notebooky s připojením na internet, televize, DVD přehrávače, mobilní telefony a další. Dětský domov disponuje výbornou vybaveností na sportovní aktivity v zimním i letním období (stany, lodě, trampolína, kola, horolezecká výzbroj, lyže, brusle, skluzavky, tělocvičné nářadí atd.). Ke vzdělávání i pro volný čas dětem slouží didaktické pomůcky, knihy, hudební nástroje, výtvarné potřeby, pracovní nástroje a nářadí, venkovní sportovní a herní prvky a další.

Prvky rodinné a pracovní výchovy jsou uplatňovány v plně vybavené kuchyni. Sociální zařízení se jeví jako vyhovující pro počet umístěných dětí. Vnitřní vybavení a materiální podmínky zcela odpovídají požadavkům aplikovaného výchovného a vzdělávacího působení, stejně tak korespondují s maximální a trvalou snahou pracovníků dětského domova o vytváření příznivého rodinného prostředí.

Činnost dětského domova zajišťuje tým tří pedagogických pracovníků, ředitel (vychovatel) s odbornou kvalifikací vychovatele pro volný čas (bez studia speciální pedagogiky), vychovatelka odborně kvalifikovaná (vysokoškolské studium se zaměřením na sociální pedagogiku – etopedii) a asistentka pedagoga, která absolvovala příslušný kurz k výkonu dané pracovní pozice. Oba vychovatelé jsou psychicky způsobilí a všichni tři pracovníci splňují podmínku bezúhonnosti. Intenzívně dochází k rozšiřování odborných znalostí a dovedností pedagogických pracovníků formou jejich účasti na seminářích a kurzech, zaměřených mj. na sebezkušenostní, psychoterapeutický nebo sociálně psychologický výcvik. Komunikaci mezi jednotlivými pedagogickými pracovníky zajišťuje jejich pravidelný osobní kontakt, vedená dokumentace a jednání pedagogických rad.

Vyjma dnů školního vyučování, kdy děti docházejí na obědy ve školách, se děvčata a chlapci podílejí společně se zaměstnanci na přípravě celodenního stravování včetně nákupu potravin. Participují na sestavování jídelníčku, vedení DD dbá na dodržování zásad pestrosti a vyváženosti stravy. Tím je naplněna jedna z podmínek pro nácvik dovedností pro budoucí samostatný život dětí.

Dětský domov hospodaří s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu včetně poskytnutých rozvojových programů. Další příjmovou položku tvořily příspěvky od zákonných zástupců, přídavky na děti poskytnuté úřadem práce, finanční a věcné dary od firem a fyzických osob.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Realizace péče o děti je plně v souladu s jejich nejlepším zájmem, s ohledem na věk, rozumové schopnosti, duševní a tělesný zdravotní stav a rodinný kontext včetně sourozeneckých vazeb, rovněž také ve shodě s jejich individuálními potřebami. Směřování péče vede k rozvoji samostatnosti, aktivní účasti dítěte ve společnosti, k posilování sebedůvěry, vlastní identity a osobnostních složek. Postupy, které jsou stanoveny v příslušných právních předpisech i interní dokumentaci dětského domova, jsou zcela naplňovány. Během inspekční činnosti byly sledovány činnosti dětí v rámci přípravy na vyučování, sportovních a relaxačních aktivit a individuálního zájmového vzdělávání.

Ze studia dostupné dokumentace, z rozhovorů s dětmi i zaměstnanci lze vyvodit, že jedním z nejdůležitějších cílů výchovného působení je posilování sociálních kompetencí dětí. Tento cíl je naplňován vhodnými prostorovými, materiálními a personálními podmínkami, ale především důrazem na konkrétní potřeby jednotlivých dětí, důkladnou znalostí jejich potřeb a osobnostních vlastností v souladu s odborným vedením a nastavenou organizací. Děti v rodinné skupině účinně a přirozeně spolupracují, podílejí se společně s „rodiči“ na stanovení pravidel v rodinném týmu, na utváření příjemné atmosféry. Na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívají k upevňování dobrých mezilidských vztahů. Charakter školského zařízení umožňuje vést děti k vnímání nejrůznějších problémových situací v rodině, ve škole i mimo ni, učit se rozpoznávat a chápat problémy, které běžný život přináší.

Společně s rozvíjením výše uvedených sociálních dovedností umožňuje realizovaný způsob péče o děti s nařízenou ústavní výchovou v nemalé míře rozvoj dalších funkčních gramotností. Dětem je umožněno svobodně a odpovědně spolurozhodovat o svých cílech a o svém osobnostním rozvoji. Tyto skutečnosti vedou k přípravě na plné zapojení do samostatného života.

Z pozorování aktivního života dětského domova bylo zcela zřejmé pozitivní klima podporující výchovu a vzdělávání každého dítěte. Čistota a estetická úprava vnitřních prostor domova přispívaly k výchově dětí. Vztahy obyvatel domova byly na výborné úrovni, děti jsou respektovány a dodržují pravidla, na jejichž formulování se samy podílely. Jednání s „otcem a matkou“ i asistentkou pedagoga („tetou“) probíhalo v přátelské a zároveň vzájemně respektující se atmosféře.

V průběhu inspekční činnosti nebylo zaznamenáno porušení práv dětí umístěných v zařízení. Děti mají zajištěno plné přímé zaopatření, pracovníci velmi odpovědně dbají na rozvíjení jejich tělesných, duševních a citových schopností a sociálních dovedností, stejně tak na vytváření podmínek pro dosažení nejvyššího možného vzdělání a pro přípravu na povolání v souladu s jejich schopnostmi, nadáním a potřebami.

Úroveň průběhu výchovy a vzdělávání plně odpovídala normě, která je stanovena ve Výnosu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č. 5/2016, kterým se stanoví standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výchovně vzdělávací proces je motivačně nastaven, respektuje cíle, zásady a principy péče a práva všech obyvatel domova. Zvolené výchovné postupy jsou v souladu s výchovnými cíli, přiměřené a časově omezené. O postupech a přijatých opatřeních ve výchově je veden

záznam a jsou součástí osobní dokumentace dítěte. Pedagogičtí pracovníci využívají možnosti přiznat dítěti opatření ve výchově za příkladné úsilí a výsledky při plnění povinností (nejčastěji udělení věcné či finanční odměny).

Děti prokazovaly velmi dobrou úroveň osvojených vědomostí potřebných k výkonu jednoduchých činností i dovedností nutných pro každodenní život. Vytvářeny tak byly základy k osobnímu, ale i profesnímu a občanskému uplatnění v dalším životě. Děti se v zařízení při sledovaných činnostech chovaly spontánně, byly slušné nejen vůči sobě, ale i k vychovatelům, nebyly zaregistrovány konfliktní situace. Oslovené děti uvedly během řízených rozhovorů, že se nesetkaly s žádným ponižováním ze strany zaměstnanců nebo dalších dětí dětského domova, naopak vyjadřovaly spokojenost s životem v zařízení, sdělovali, že „otec a matka“ jsou spravedliví, pomáhají jim a vždy je vyslechnou a poradí. Děti nejsou omezovány v přijímání návštěv ani v osobních vycházkách, naopak tvoří přirozenou součást obecní komunity, mají navázané kamarádské vztahy se svými vrstevníky v obci.

Průběžné výsledky vzdělávání ve školách, které děti navštěvují, jsou vychovateli sledovány při přípravě na vyučování. V rámci prevence školní neúspěšnosti i sounáležitosti se školami je navázána průběžná spolupráce s učiteli daných škol. Vychovatelka domova úzce spolupracuje se základní školou, kterou děti navštěvují – organizuje adaptační kurzy a další odborné intervence do vzdělávacího procesu školy. Vedením školy je její spolupráce velmi vítána a oceňována. Je využíván telefonický kontakt i osobní schůzky s pedagogy škol, v případě potřeby jsou přijímána opatření k nápravě. Děti hojně využívají nabízenou zájmovou činnost ve svých kmenových školách a hlavně zájmových organizacích (plavání v plavecké škole, florbal a pohybové hry TJ Sokol Radhošť, vodácký kroužek, hra na hudební nástroje v základních uměleckých školách a další).

O výsledky výchovy a vzdělávání svých dětí se zákonní zástupci dětí a případně rodinní příslušníci zajímají jen velmi málo nebo vůbec.

Zajištění prevence rizikového chování dětí je plánováno, realizace zajištěna prostřednictvím minimálního preventivního programu. Základními principy strategie v oblasti prevence jsou: výchova ke zdravému životnímu stylu, osvojení si pozitivního sociálního chování a odmítání všech forem sebestrukce a porušování právních norem. Naplnění preventivního programu je dosahováno např. prostřednictvím turistiky a pobytu v přírodě, výchovou k lidským hodnotám, modelovými situacemi, psychosociálními hrami, přednáškami, besedami, spoluprací s Bílým kruhem bezpečí, Policií České republiky apod.

Školské zařízení vytváří předpoklady pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví (dále BOZ) dětí, prioritou je zabezpečení jejich zdravého psychického a fyzického vývoje. Zařízení vyhodnocuje rizika a přijímá opatření k jejich minimalizaci. Podmínky k zajištění BOZ jsou definovány ve vnitřním řádu, se kterým byly děti seznámeny, a v dalších dokumentech DD včetně školního vzdělávacího programu. Při všech činnostech i před každou akcí mimo DD, kterých se děti účastní, jsou poučeny o bezpečnostních rizicích a pravidlech chování. Kniha úrazů je vedena, úrazovost dětí je zcela minimální. Zařízení vytváří podmínky pro reálné fyzické bezpečí dětí. Pedagogičtí pracovníci zajišťují dohled nad dětmi v zařízení i při akcích pořádaných mimo objekt DD.

Dětem v dětském domově je umožněno naplnit život mnohými kulturními, sportovními a poznávacími zážitky. Jsou pořádány výlety v tuzemsku i do zahraničí, děti se účastní tematicky zaměřených akcí, navštěvují kulturní památky, hojně sportují apod.

Pro zajištění vzdělávacích potřeb dětí je nastavena úzká spolupráce se školskými poradenskými zařízeními i dalšími odborníky z oblasti pedagogiky, psychologie

a lékařství. Dětský domov podporují různé nadace, organizace, firmy a také jednotlivci. O životě dětí v zařízení i o jejich úspěších domov průběžně poskytuje informace v propagačních materiálech, prostřednictvím kulturních vystoupení, na webových stránkách zařízení apod.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Soukromý dětský domov dlouhodobě poskytuje kvalitní služby dětem s nařízenou ústavní výchovou, vytváří reálné rodinné prostředí.

Silné stránky

- Důraz je kladen na samostatnost dětí, vzájemnou pomoc a prohlubování sourozeneckých vztahů, vedení mladších dětí staršími, dále na jednotlivé složky výchovy, podporu talentu u dětí a zdravého životního stylu,
- zpracování a vypovídající hodnota povinné dokumentace dětského domova dosahuje výborné úrovně,
- dětem je umožněn rozvoj jejich osobností mj. prostřednictvím četných kulturních, poznávacích, společenských a sportovních aktivit.

Příklady inspirativní praxe

- Zařízení systematicky zajišťuje dětem fyzickou bezpečnost, psychické bezpečí, intimitu soukromého prostoru, cíleně je uplatňován zdravý životní styl včetně sportovních a rekreačních aktivit a další formy podpory příjemného a zdravého prostředí,
- aktivně je vytvářeno pozitivní klima podporující výchovu a vzdělání každého dítěte, umocněno čistotou a estetickou úpravou vnitřních prostor domova, prosociální vztahy obyvatel domova jsou výborné, děti jsou respektovány a dodržují pravidla, na jejichž formulování se samy podílely.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Udržovat výbornou úroveň podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy dětí a hledat příležitosti k dalšímu rozvoji dětského domova.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školského zařízení dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úřední výpis z rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT-37472/2016-2, ze dne 7. 12. 2016 (datum zahájení činnosti 1. 1. 2001)
2. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT-29648/2016-4, ze dne 14. 11. 2016 (s účinností od 14. 11. 2016 – nejvyšší povolený počet lůžek ve školském zařízení 8)

3. Výpis z rejstříku obecně prospěšných společností ze dne 11. 7. 2016 (datum zápisu 20. 11. 2000)
4. Statut Soukromý dětský domov MARKÉTA, o.p.s., ze dne 7. 6. 2011
5. Jmenování do funkce ředitele s účinností od 1. 12. 2000, ze dne 30. 11. 2000
6. Koncepce Soukromého dětského domova MARKÉTA, o.p.s.
7. Školní vzdělávací program Soukromého dětského domova MARKÉTA, o.p.s., s platností od 1. 1. 2016
8. Vnitřní řád Soukromého dětského domov MARKÉTA, o.p.s., s platností od 1. 1. 2017
9. Roční plán, školní rok 2016/2017
10. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti, školní rok 2016/2017
11. Osobní dokumentace dětí
12. Záznamy z jednání pedagogických rad
13. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
14. Kniha denní evidence zařízení, vedená od 1. 1. 2003
15. Jednací protokol
16. Výkaz o zařízení pro výkon ústavní - ochranné výchovy Z 14-01 podle stavu k 31. 10. 2016
17. Protokol o odborné technické kontrole tělovýchovného náradí na dětském hřišti ze dne 12. 9. 2016
18. Záznam o seznámení dětí se zásadami bezpečného chování a s hrozícími nebezpečími v prostorách dětského domova, na vycházkách a na akcích pořádaných dětským domovem
19. Kniha školních úrazů, vedená od 1. 1. 2006

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eva Škodová, školní inspektorka

Mgr. Eva Škodová v. r.

PaedDr. Olga Talášková, odborník - etoped

PaedDr. Olga Talášková v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Bc. Eva Nováková v. r.

V Pardubicích 24. 2. 2017

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Tomáš Och, ředitel školského zařízení

Tomáš Och v. r.

V Radhošti 1. 3. 2017